

SZÍNHÁZI SZEMLE.

Egy hét eseményei.

Voltaképpen az első színházi héten estünk túl, amelynek természetesen nem is lehetnek komolyabb eseményei, hogyha csak a bemutatkozásokat nem tekintjük ilyeneknek.

Hát lássuk az új tagokat, igazabban az új tagot, mert alapjában egyen vannak ők, noha többen vannak. *B. Szabó* József és *Beregi Sándor* oly jó ismerősei az aradi közönségnek, hogy velők szemben teljesen elegendő leszögeznünk azt a tényt, hogy a viszontlátásuk a közönségnek szinte öröme szolgált, s nem ismeretlen *Boda Ferenc* sem, akiben jó erőt nyert vissza a társulat.

A társulatnak valóban új tagja *Diósy Nusi* szubrett. A közönség több estén át hallhatta-láthatta, mindamelltt teljesen határozott vélemény még nem alakult ki felőle. Az első estén (*Vig özvegy.*) teljes volt a sikere, a többi szerepét fejesővalva kommentálták. Tetszett mindig, de a közönségen valami olyanféle melankolia vett erőt, mint *Bob hercegen*, amikor úgy érezte, hogy

„... valami mégis ott maradt
A kapuban, a Bowy-streeten,
A tizenhetes szám alatt.“

Ugy sejtjük: mi egyetlen csapásra el tudnók oszlatni a kételyeket. Mi már *Diósy* nagyváradi szereplésekor megállapítottuk azt a valamit, ami az aradi publikumnak gyanus, amiről ma még a legtöbben nem tudják megállapítani, hogy voltaképpen mi az.

Hát nem áruljuk el mi sem. Legalább még most nem. Várunk, s ha *Diósy* itteni szereplése meggyőz bennünket arról, hogy a megállapításunk helyes volt, akkor nem rösteljük majd néven nevezni a gyermeket.

Az első ujdonság *Lupin Arsen* volt. A darabot valami regényből cselekedte meg két francia és teljesen elfogadható nyújtottak. A baj csupán az, hogy a naptár a premiére napján szeptembert, nem juniust hirdetett.

Nyáron, amikor sulyos izzadságyöngyök ereszkednek az ember homlokáról alá, senki sem szeret gondolkozni. Azért a nyár a szem szezonja. Akkor látni akarunk, hallani csak keveset.

A *Lupin Arsen* detektív-dráma, tehát látványos. Valósággal predesztinált nyári darab, amely a szinkörben nagy népszerűségnek örvendett volna. A közsínházban azonban megméreték és könnyűnek találtaték.

A szereplőkről csak jót mondhatunk.

Romeo és Julia vasárnap délután! Érthető hogy sokan könnyebb dolgot szívesebben látnának félhelyárakért, de ezeknek, amennyiben a komolyságot itélik hibának, nincs igazuk. A

hiba az, hogy ez a komoly darab éppen *Romeo és Julia*, amely mindenre alkalmas. csak a délutáni közönség nivójának emelésére nem. Ahhoz ezt a közönséget még nevelni kell, komoly, jó darabokkal, de nem a britt óriás remekeiből, hanem a modern nagyok műveiből valókkal.

A *Böregér* ben, melyet tegnap este adtak, *Diósy Nusi* (Adél) újabb sikert könyvelhet el. Egy megjegyzésünk mégis van. A lakoma alkalmával mondott felköszöntő-dalt *B. Szabó* a házigazda felé fordulva énekelte, míg *Diósy* teljesen az dlőtérben esicsergett, háttal a házigazdának (!) Pedig nem szívesen tételezzük föl róla, hogy nincs tisztában a legelemibb dologgal, vagyis azzal, hogy a színpadn négy, nem pedig három oldalról határolt terület, amelyen a szereplőknek nem szabad tudomást venniük arról, hogy ott közönség is van.

Diósy hibája, hogy nágyon is a közönségnek játszik.

Az előadás egyébként jó volt s a szereplők egytől-egyig helyt álltak.

M. Á.

SZERELEM, ÉLELMÉZÉS ÉS LAKÁS

Kellemetlen kalandok.

A napilapok nemrégiben egy érdekes szerelmi históriát irtak meg, amelynek befejező akkordjai az aradi járásbírótság tárgyalótermében fognak lejátszódni. Az eset szenvedőlegese hőse *U. E.* aradi kereskedő, aki hosszabb ideig udvarolt egy leányzónak, aki ezt a szerelmet viszonzta is. *U.* ur ugylátszik élelmes kereskedő, mert a kis szerelmi viszonyt nemcsak arra használta föl, hogy olthatatlan szerelmi szomját lecsillapítsa, hanem a szerelem révén az édes kicsi nővel főzetett magának, persze anélkül, hogy akár egy vörös krajcárt is fizetett volna érte. A szerelemnek azonban nemsokára vége lett, s ekkor az elhagyott ideál bepörölte *U.* urat az élelmézés költségeiért.

Ez az eset *U.* ur szerelmi annaleseiben nem egyedül álló eset. Hasonló módon font be egy másik hölgyet, egy özvegy asszonykát. Az asszony, a szerelmes nők hiszékenységgel hitt a szerelmes Troubadour esküdő szavainak, a melyekkel házasságot ígért neki. Sőt, hogy ezt az ígéretet plausibilissé tegye, meghagyta az asszonynak, hogy keressen egy megfelelő lakást, hogy alkalmas otthonuk legyen a házasság utáni szerelmeskedésre. Ugy is lett; a fiatal asszony kivett egy három szobás lakást, szépen bebutorozta s várta, esdve várta szerelmes párját, hogy ígéretét beváltsa.

Teltek-multak a napok, s a kis asszonyka fájdalmas szívvel konstata, hogy *U.* ur szépen felültette őt, esze ágában sincs megházasodni, legalább vele. A kijátszott asszonyka ott ülhetett egyedül a három szobás lakásban, s ami a fő, fizethette a nagy házbért. Törvényes

retorzióval nem mert élni, mert restelte azt, hogy ennyire beugrott *U.* urnak.

Most azonban, hogy értesült arról, hogy *U.* urat hasonló cselekedett miatt feljelentették, úgy halljuk, hogy ő is keresetet indít ellene a házbér összegéért.

Izraeliták mozgalma.

„Csak zsidónál vásároljatok“.

Az antiszemitáskodás következménye.

— A Hétfő riportja. —

Ezek a hangulatos címek nem a mi tollunkban születtek. Szószertint lemásoltuk azokat egy *szabadkai* ujságból, amely ily sokatmondó cégér alatt valóban érdekes s az aradi állapotokat közelről érintő eseménynyel foglalkozik.

A címek elárulják, hogy miről van szó. Mozognak az izraeliták, s mozgalmuknak a célja, hogy csak zsidónál vásároljanak a hitsorsosok. Ezt az állapotot pedig az antiszemitáskodás teremtette.

Mindez már a cikk címeiből kiolvasható. Maga a közlemény szószertint így hangzik:

Nem éppen helyeselhető, de érthető mozgalom indult meg a szabadkai zsidók körében. Izraelita polgártársaink ugyanis bojkott alá akarják helyezni a keresztény boltosokat és köteleességévé tenni minden szabadkai zsidónak, hogy csak zsidó kereskedőtől és iparostól vásároljon.

A mozgalom élén egy tekintélyes ügyvéd áll, aki csöndben, minden föltűnés nélkül szerez akciójának híveket, akik már vannak elegendő szép számmal.

Erre az elhatározásra az készítette a szabadkai zsidóságot, hogy a helybeli keresztényszocialista lap állandóan arra izgatva olvasóit, hogy ne vásároljanak zsidótól. Tehát a zsidók csupán a kölesönt akarják visszaadni ama tényükkel, hogy a keresztény boltokat bojkott alá helyezik.

Mi a magunk részéről éppenséggel nem szimpatizálunk a zsidók mozgalomával, mert ez a bojkott csak újabb növelni fogja az antiszemitizmust, különben egy bojkott sem alkalmas arra, hogy vele szimpatizáltak keltessenek és amint elítéltük a Bácskai Napló nap-nap utáni izgatásait, éppugy nem vagyunk elragadtatva izraelita polgártársaink elhatározásától sem. Mert alapjában véve, határozott eredményt attól úgy sem lehet remélni.

A szabadkai izraelita polgártársak tehát „bojkott alá akarják helyezni a keresztény boltosokat“, mindezt pedig azért, mert fizetni akarunk az antiszemitizmusért.

Kiváncsiak vagyunk, vajjon a közszeretben álló Oltáregyesület vezetősége tisztában van-e azzal, hogy mit jelent az, amikor a zsidók bojkottálják a keresztény kereskedőket? Sejt-e Lakatos Ottó ur, a fő-fő felekezeti békeapostol,

Engelhard-féle és valódi amerikai cipők

egyedüli elárusító helye

Weinberger János kizárólagos cipőraktárában.

Weitzer János

gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon

Vagyon.

Mérleg-számla 1909. évi június hó 30-án.

Teher.

	Korona	fill.	Korona	fill.		korona	fill.	korona	fill.
Pénztár-készlet			29165	76	Részvénytőke			4000000	—
Értékpapírok: 1000 drb. sopron-grázi vas- árugyári részvény és különféle			510000	—	Tartalékalap	666069	80		
Óvadék letétek			395748	08	Gépek értékesítési tartalékalapja	204460	—		
Financirozott követelések			1405808	—	Veszteség tartalékalap	105411	32		
M. kir. államvasutak kocsiatvételi elis- mervénye			348210	—	Tisztviselői segélyalap	174435	18		
Különféle adósok			1647738	79	Munkásjóléti intézmények tartalékalapja	43050	—	1193426	30
Átmeneti tételek: előre fizetett kamatok és tüzbiztosítás			41155	—	Gyári ingatlanok, gyári telepítvények, gé- pek, gyári berendezések, szerszámok és modellek leirási számlája	1443181	79		
Gyári ingatlanok	1249921	41			Hozzá az 1908/1909. évi alapszabályszerű leírások	116997	57		
Ebből le lebontott épületekért	521855	20	728066	21		1560179	36		
Gyári telepítvények és gépek	1563584	07			Ebből le lebontott épületek, lebontott és kikülönített gyári telepítvények, kiselej- tezett gépek, gyári berendezések, szer- számok és modellekért	904596	55	655582	81
Ebből le lebontott és kikülönített tele- pítvényekért és kiselezett gépekért	813973	35	1249610	72	Munkás segélyalap			24568	76
Gyári berendezések, szerszámok és modellek	931637	82			Óvadéki elfogadványok	576001	—		
Ebből le kiselezett gyári berendezések, szerszámok és modellekért	68768	—	862869	82	Elfogadványok forgalomban	2038400	78	2614401	78
Uj beruházások:					Fedezeti intézvények financirozott köve- telésekre			1405808	—
Épületek	892406	38			Intézvények			1247500	—
Gyári telepítvények és gépek	662523	55			Óvadéki célra kölcsönvett értékpapírok			391049	50
Gyári berendezések és szerszámok	22099	18	1577029	11	Folyó számla tartozások pénzügyintézetknél			168496	—
Árukészlet:					Folyó számla tartozások pénzügyintézetknél financirozott követelésekért			72205	—
Részben elkészült waggonok... ..	2914669	04			Különféle hitelezők			2063533	07
Részben elkészült kazánok és különféle gépárak	105652	61			Be nem váltott 16. sz. szelvények			50	—
Részben elkészült hidak és vasszerkezetek	124735	31			Nyeremény elővitel az 1907/1908. évről	55570	15		
Kész vas- és fémöntvények	86676	69			Tiszta nyereség	642384	30	697954	45
Különféle kész áruk	5465	50	3237199	15					
Anyagkészlet:									
Fa	950676	27							
Nyers vas és nyers fémek	78237	18							
Vas és acél	888938	39							
Különféle vasalkatrészek, csavarok, wag- gonkerékpárok és rugók	414230	53							
Különféle anyagok	169892	66	2501975	03					
			14534575	67				14534575	67

Arad, 1909. szeptember hó 25.

A könyvelésért:
Joób Gusztáv, s. k.

A z i g a z g a t ó s á g:

Iovag Schoeller Richard, s. k.
elnök.dr. Fábry Sándor, s. k.
alelnök.gróf Breda Viktor, s. k.
Herzel Bernát, s. k.Giesecke Gusztáv, s. k.
Huze Alfonz, s. k.
Sármezey Endre, s. k.Heinrich Sándor, s. k.
Neufeldt Károly, s. k.

Ezen mérleg-számlát a könyvekkel és számadásokkal összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.

A felügyelő-bizottság:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.
elnök.

Walder Gyula, s. k.

(Utánnvomas nem díjaztatik.)

Weitzer János

gép-, waggongyár és vasöntöde részvénytársaság Aradon.

Tartozik.

Nyereség- és veszteség-számla 1909. évi június hó 30-án.

Követel.

	Korona	fill.	Korona	fill.		Korona	fill.	Korona	fill.
Üzleti és általános költségek, épületek, gyári telepítvények, gépek, gyári berendezések, szerszámok és modellek jókarban tartási költségei	506188	44			Nyeremény elővitel az 1907/1908. évről			55570	15
Tisztviselők fizetése	242454	10			Brutto jövedelem			1720802	46
Irodai költségek	14427	45			Vasárugyár részv.-társ., Sopron-Graz részvénytársaléka 1908 december hó 31-ig			50000	—
Kamatok	162586	93			Magyar Benoidgáz részv.-társ., Arad részvénytársaléka 1908 december hó 31-ig			500	—
Adók	86263	67	1011920	59					
Épületek, gyári telepítvények, gépek, gyári berendezések, szerszámok és modellek alapszabályszerű leírása ...			116997	57					
Nyeremény elővitel az 1907/1908. évről	55570	15							
Tiszta nyereség	642884	30	697954	45					
			1826872	61				1826872	61

Arad, 1909. szeptember hó 25.

A könyvelésért:

Joób Gusztáv, s. k.

A z i g a z g a t ó s á g:

lovag Schoeller Richard, s. k.

elnök.

dr. Fábry Sándor, s. k.

alelnök.

gróf Breda Viktor, s. k.

Herzel Bernát, s. k.

Giesecke Gusztáv, s. k.

Huze Alfonz, s. k.

Sármezey Endre, s. k.

Heinrich Sándor, s. k.

Neufeldt Károly, s. k.

Ezen nyereség- és veszteség-számlát a könyvekkel és számadásokkal összehasonlítottuk és helyesnek találtuk.

3700

A felügyelő-bizottság:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.

elnök.

Walder Gyula, s. k.

A Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntöde részvénytársaság felügyelő-bizottságának jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

A kereskedelmi törvény értelmében és a társulati alapszabályok 34. §-ának figyelembe vételével az igazgatóság által elénk terjesztett, 1909. évi június hó 30-án lezárt mérleget és nyereség- és veszteség-számlát behatóan átvizsgáltuk, a szabályszerűen lezárt könyvekkel, valamint a számadásokkal összehasonlítottuk és teljesen rendben levőnek találtuk, meggyőződést szerezvén egyúttal arról, hogy azok úgy a társulati alapszabályoknak, valamint a törvényszabta kivánalmaknak megfelelnek.

Ennek folytán van szerencsénk az igazgatóságnak a lefolyt évi 642,884.30 korona tiszta nyereség, valamint az előző évi 55,570.15 korona áthozat, összesen 697,954.45 korona hovaforvitása tárgyában előterjesztett indítványát a tisztelt Közgyűlésnek elfogadásra ajánlani és kérjük a tisztelt Közgyűlést, hogy az 1908. évi július hó 1-től 1909. évi június hó 30-áig terjedő üzletétveit illetőleg úgy az igazgatóságnak, valamint az alulirt felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad, 1909. szeptember hó 25.

A felügyelő-bizottság:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.

elnök.

Walder Gyula, s. k.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság, Aradon

MEGHIVÁS

A WEITZER JÁNOS GÉP-, WAGGONGYÁR ÉS VASÖNTŐDE
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ARADON

XVII. RENDES KÖZGYŰLÉSÉRE

mely Aradon, az aradi és csanádi egyesült vasutak üléstermében,

1909. évi október hó 17-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni

N A P I R E N D I

1. Az igazgatóság jelentése az elmúlt üzleti évről, továbbá a zárszámadások és mérleg előterjesztése, valamint a felügyelő-bizottság jelentése és ezekkel kapcsolatban a mérleg megállapítása, a tiszta nyereség hovaforrása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal.
2. Az igazgatóság javaslata a társaság alaptőkéjének 4000 darab 250 korona névértékű új részvény kibocsátása áll 5,000,000 koronára való felemelése és ennek megfelelőleg az alapszabályok 6. §-ának módosítása tárgyában.
3. A felügyelő-bizottság tagjainak az alapszabályok 29. §-a értelmébeni választása.
4. A felügyelő-bizottság jutalomdíjának megállapítása. (Alapsz. 31. §)
5. Az alapszabályok 21. §-a értelmében esetleg előterjesztendő indítványok feletti határozathozatal.

Jegyzet: Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények legalább nyolc nappal a közgyűlés előtt a következő helyeken letelemezendők:

Aradon: az Arad csanádi gazdasági takarékpénztárnál

Budapest: az Angol-osztrák bank fiókjánál (V., Fürdő-utca 6.)

Bécsben: Schoeller & Co bankháznál (I., Wildpretmarkt 10.) és a K. k. priv. Allgemeine-Verkehrsbank-nál (I., Wipplingerstrasse 28.)

3700

Az igazgatóság

Aradi fűrészgyár részvénytársaság gőzfűrész és fakereskedés.

Telefon-szám 711.

Van szerencsenk a t. favásárló közönségnek b. tudomására hozni, hogy **Aradon, Radnai-ut 2. szám alatt**

gőzfűrészünket

üzembe helyeztük és azt, valamint az azzal egybekötött nagybani és kicsinybani fakereskedésünket **Aradi Fűrészgyár Részvénytársaság** törvényszékiileg bejegyzett cég alatt fogjuk vezetni.

Termelünk mindennemű puhafa anyagot, nevezetesen rendes méretű és dimenziós épületfát, deszkát, pallót, léceket és I. oszt. **aradi zsindelyt**. Állandóan nagy készletet tartunk száraz, I. rendű lucfenyő, borovi és keményfa asztalos anyagban, tölgy oszlopok és gerendákban, mindennemű **bognárfákban**, ugymint **bükkhasiárványban**, **küllőben** és **keréktalpakban**, végül mindennemű I. r. **tetőcserepekben**. Árunkat a legolcsóbb

verseny-áron

árusítjuk és felhívjuk a t. favásárló közönséget, hogy faszükségletének beszerzése előtt **saját érdekében bennünket ajánlattételre felhívjon**, hogy bizonyítékot szolgáltatassunk **bárával szemben is**

versenyképességünkről.

Ajánljuk továbbá kizárólag **marosmenti** származású, teljesen száraz, teljes méretű és **tömör ölezésű**

tüzifánkat

nevezetesen: I. oszt. **cserhasábfát**, I. és II. oszt. **bükkhasábfát**, **cser- és bükk-dorongfát**

és legül gyors tüzeléshez és alagyújtáshoz **fenyő-tüzifánkat** ölbé rakva, vagy kötegekben. **Minden fél öl fához díjtalanul adunk egy köteg fenyő alagyujtót.**

Miután tűzifa üzletünkre különös súlyt fektettünk, a fát nemcsak a **legolcsóbb áron** árusítjuk, hanem az I. rendű, száraz minőségben, feltétlenül komplett tömör ölezésen és az alagyujtó fenyő kötege díjtalan kiszolgáltatásán felül b. tűzifa vevőink kényelmére **tűzifa osztályunkat telepünk fa-utcai részére** helyeztük át, ahonnan a tűzifa mindig kövezett, jó úton a legolcsóbb fuvarerővel szállítható el.

Telefon rendelések azonnal eszközöltetnek; kívánatra a tűzifát házhoz szállítjuk és fejszésekéről és fűrészesekekről gondoskodunk. Kérjük szíves megbízásait és előre is biztosítjuk pontos kiszolgáltatásról és legolcsóbb árjegyzékünkről.

Aradi fűrészgyár részvénytársaság gőzfűrész és fakereskedés.

Nyomtatott Zlinszky István és Társa könyvnyomdájában Aradon.